

Alumnitoiminta on rakennettava kulttuuriin sopivaksi, sanoo suunnittelija Heidi Lehmuskumpu Helsingin yliopiston lääketieteellisestä tiedekunnasta.

■ YLIOPISTOT

Alumni avartaa ympyröitä

Alumnille on tarjolla erilaisia rooleja kiltistä tukijasta haastavaan vaikuttajaan. Suomen yliopistoissa suosituinta on yhteisöllisyyttä rakentava alumnitoiminta. Parhaimmillaan se yhdistää eri-ikäiset lääkärit avartamaan näkökulmiaan.

■ TEKSTI ULLA JÄRVI ■ KUVAT SAMI PERTTILÄ JA VESA-MATTI VÄÄRÄ

Alumnitoimintaa ollaan juurruttamassa myös suomalaiseen akateemiseen maailmaan. Yhdysvalloista tuttu rahankerääjän ja -lahjoittajan rooli ei välttämättä istu sinällään Suomeen, vaikka yliopistot joutuvat keräämään varoja toimintaansa nykyisin myös lahjoittajilta.

Suomessa alumnitoimintaa onkin harrasteltu enemmän yhteisöllisyyden hengessä. Näkyvimmillään alumnit voivat myös olla yhteiskunnallisia vaikuttajia, jotka sparraavat yliopistoa uudistumaan.

Kollegoja liveinä

Lääketieteellisissä tiedekunnissa alumnitoiminta keskittyy paljolti yhteisölli-

syyden rakentamiseen. Useimmiten toimintaa koordinoi tiedekunnan väki oman toimen ohella.

– Kenelle tahansa tekee hyvää lähteä katsomaan jotain kulttuuriesitystä, tavata tuttuja ja uusia ihmisiä, nauttia vaikka lasillinen viiniä. Moni meistä keskittyy nykyisin ruutukäyttämiseen, joten kannattaa pitää huolta, että joskus ihan oikeasti myös tapaa eläviä ihmisiä, toteaa emeritusprofessori **Tari Haah-tela**.

Allergologian professorin virastaan pari vuotta sitten eläkkeelle siirtynyt Haah-tela nimettiin Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan vuoden alumniksi 2014.

Hän näkeekin alumnitoiminnan juuri mahdollisuutena tukea nuoria lääketieteilijöitä.

– Parhaimmillaan alumnitoiminta voi olla molemminpuolista näkökulmien avartamista. Äskettäin alumni-ilta käsiteli stressinhallintaa, ja totesin taas, miten kunnianhimoisia ja lahjakkaita ih-

misiä lääkikseen päätyy. Opin aina itsekin heitä kuunnelllessani, kertoo Haahdela.

– Olisin kyllä omina opiskeluvuosinani ja uran taitekohdissa kaivannut kokeempaa mentoria, jonka kanssa olisi voinut vaihtaa näkökulmia omista vaihtoehtoista, hän jatkaa.

Turun yliopistossa toimiva Alumni Medicinae Aboenses järjestää mm. seminaareja, mutta myös yhteisiä illanviettoja lääketieteen, hammaslääketieteen ja hoitotieteen entisille ja nykyisille opiskelijoille.

– Ihmiset näyttävät selvästi kaipaavan yhteisiä kokoontumisia, jotka ovat kohdallaisen vapaamuotoisia mutta samalla tutustuttavat johonkin uuteen asiaan, kertoo yhdistyksen puheenjohtaja, kliininen opettaja, HLT Vivian Visnapuu lääketieteellisestä tiedekunnasta.

Varainhankinta on Suomessa uutta

– Meille suomalaisille ajatus alumneista, jotka koulutuksen ja uran saatuaan lahjoittavat rahaa yliopistolleen, on aika vieras. Yhdysvalloissa yliopistojen rahoitus perustuu yksityiselle rahalle, jota kerätään yhdessä monin eri tavoin, toteaa Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan suunnittelija **Heidi Lehmuskumpu**.

Lehmuskumpu tuntee Atlantin takaiset käytännöt poikkeuksellisen hyvin, sillä hän valmistui viime vuonna New York Universitysta, jossa hän suoritti ensimmäisenä suomalaisena Master of Fundraising -tutkinnon Fulbright-stipendiaattina. Myös hänen Sibelius-Akatemialle suorittamansa taidejohtamista käsittelevä lopputyönsä käsitteli varainhankintaa.

Viime vuonna lääketieteellisessä tiedekunnassa aloittaneen Lehmuskummun työnkuvaan kuuluvat alumnisuhteiden lisäksi yhteiskuntasuhteet ja varainhankinta.

– Amerikkalaisessa yhteiskunnassa verkostojen luominen on tärkeää, jo opiskeluvuosista alkaen. Verkostot auttavat työpaikan saamisessa ja uralla etenemisessä. Tässä ajattelutavassa myös yliopiston nimellä ja maineella on iso merkitys. Niinpä entiset opiskelijat toimivat yliopistonsa hyväksi ja lahjoittavat sille rahaa pitääkseen yllä sen hyvää mainetta, kuvailee Lehmuskumpu.

Turun yliopiston vuoden alumni Risto Lammintausta herättelee keskustelua yliopistojen yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta.

Suomessa alumnitoiminnan strategiat on laadittava sopiviksi kulttuuriin, jossa koulutus maksetaan yhteisvastuullisesti verovarosta eikä hyvin koulutettu koe olevansa velkaa opinahjolle. Heidi Lehmuskumpu pitää tärkeimpänä eri-ikäisistä alumneista muodostuvaa laajaa yhteisöä, johon halutaan kuulua. Sellainen sitoutuminen lisää auttamishaluja.

Hyöty yliopistosta yhteiskuntaan

Turun yliopiston vuoden 2014 alumniksi nimetty Forendo Pharman toimitusjohtaja **Risto Lammintausta** on lääketieteellisen tiedekunnan dosentti, joka näkee alumnin roolin myös yliopiston yhteiskunnallisen roolin sparraajana.

– Olisiko aika herättää Suomessakin keskustelu yliopistojen yhteiskunnallisuudesta? kysyy Lammintausta, joka toimii muun muassa valtioneuvoston tutkimus- ja innovaationeuvoston jäsenenä.

Hän kertoo tutkimusrahoittajien Brianniassa käynnistämästä hankkeesta,

jossa yliopistojen tuottavuutta ja vaikutavuutta arvioitaessa nostetaan tieteellisten impaktifaktorioiden rinnalle myös koulutuksen ja tutkimuksen yhteiskunnallinen arviointi.

– Siellä on nimetty työhön alakohtaiset arviointipaneelit. Viime kädessä tarvitaan mittareita arvioimaan, mitä on yhteiskunnallinen vaikutavuus. Lääketieteessä kyse voi olla esimerkiksi uusista innovaatioista, jotka siirtyvät elinkeinoelämän tai terveydenhuollon käyttöön tai tutkimuksista, joilla voidaan parantaa terveydenhuollon käytäntöjä. Hyvin käytännönläheisiä vaikutuksia siis, Lammintausta toteaa.

Opiskelijat tarvitsevat roolimalleja

Risto Lammintausta kaipaa suomalaisenkin yliopistoon nykyistä voimakkaampaa asiakasnäkökulmaa. Tällä hän tarkoittaa tutkimuksen tuottamaa hyötyä, joka suuntautuu myös yhteiskun-

taan, ei yksin akateemiseen maailmaan.

– Meidän pitäisi pystyä kysymään, mitä saadaan aikaan keskittymällä julkaisujen laatuun ja määrään, mitä nyt tiedekunnissa tavoitellaan. Volyymiin nähden sovelluksia saadaan vielä liian vähän, Lammintausta pohtii.

Hän toivoisi lääketieteellisessä tiedekunnissa myös kysyttävän, vastaako lääkärikoulutus suomalaisen terveydenhuoltojärjestelmän vaatimuksiin. Onko valmistuneilla esimerkiksi valmiuksia omilla toimillaan parantaa terveydenhuollon tuottavuutta sen eri tasoilla?

– Alumniyhteisö voisi tuoda tällaista arkielämän tarpeista lähtevää keskustelua yliopistoon. Opiskelijat tarvitsevat roolimalleja. Mutta myös yliopiston sisällä pitäisi ryhtyä näkemään ja palkitsemaan niitä, jotka menestyvät muuallakin kuin vain tieteellisten julkaisujen rintamalla, Risto Lammintausta sanoo. ■

Alumniyhteisö voisi tuoda arkielämän tarpeista lähtevää keskustelua yliopistoon.

Tiedekunnat hakevat muotoja alumnitoiminnalle

Uuden yliopistolain seuralaisena alumnitoimintaa on aloitettu tai järjestetty uudelleen. Tampereen yliopisto aloitti alumnitoimintansa ensimmäisenä Suomessa jo vuonna 1987, ja toiminta siirtyi yhdistykseltä yliopistolle 2012. Silloin perustettiin myös Tampereen Lääketieteen Kandidaattiseuran alumnit.

– Järjestämme yhteisiä tapaamisia ja illanviettoja. Joukkoon kaivattaisiin erityisesti varttuneita lääkäreitä, ja tavoitteena on muodostaa koko maan kattava kollegaverkosto, kertoo alumnitoimintaa koordinoiva **Laura Saarinen** Tampereen yliopistosta.

Itä-Suomen yliopistossa alumnit ovat järjestäytyneet opiskelijayhdistys KuoLon yhteyteen. Alumneja on kutsuttu yhteisiin juhliin ja speksin ilttoihin. Kuopiolaiset korostavat, että alumnit-

den merkitys ei ole yksisuuntainen. Ajatuksena on perinteiden ja kollegiaalisuuden ylläpitäminen myös opiskeluvuosien jälkeen.

Yhteisöllisyyden luominen istuu alumnitoimintaan, mutta se voi olla myös yhteiskunnallista vaikuttamista. Turun alumniverkosto on jo pitkään kutsunut kerran vuodessa seudun kansanedustajat kuulemaan tiedekunnan suunnitelmista ja työstä.

– Yliopiston tehtävä on viestiä kansalaisille ja päättäjille työstään, mutta puhumme joskus myös toiveistamme ja tarpeistamme. Mistä muualta poliitikot saisivat tietoa siitä, mitä yliopisto tekee, jollei meiltä itseltämme, sanoo alumniyhdistyksen puheenjohtaja **Vivian Visnapuu**.

Alumneja hyödynnetään myös yliopistojen omissa tilaisuuksissa. Publiikit ja

valatilaisuudet ovat lääketieteellisten tiedekuntien juhlahetkiä, joihin mielellään kutsutaan puhujiksi eri puolilla yhteiskuntaa vaikuttavia lääkäreitä. Näin tapahtuu muun muassa Oulussa.

– Alumniverkostossamme on valmistuneiden määrään suhteutettuna vasta varsin vähäinen määrä lääkäreitä, toteaa **Karoliina Kekki** Oulun yliopistosta.

Hänen mukaansa lääketieteen alumnitoiminta onkin paljolti alumnien keskinäistä ja itse järjestämää toimintaa. Osa vuosikursseista on hyvin aktiivisia, eikä alumniverkosto välttämättä edes kuule kaikista tapahtumista, joita kurssit omatoimisesti järjestävät.

– Lääketieteellisen vuosikurssit ovat hyvin tiiviitä ja opintojen aikana syntynyt kollegiaalinen side säilyy elävänä vuosikymmentenkin yli.